

Ramon Casas i Carbó. Jove decident. Domini públic (Museu de Montserrat)
<https://commons.wikimedia.org/wiki/index.php?curid=5295408>

Descansar

Cessar de fer un exercici, un treball, una activitat, per fer desaparèixer el cansament. *Vam aturar-nos a descansar una estona a l'ombra d'un arbre. Treballem tres dies seguits i en descansen un.* || Dormir. *El malalt ha descansat tota la nit.* || Cessar d'ésser turmentat per un mal, una greu preocupació, etc. *Hem acabat tots els examens, ara ja podem descansar.*

Estirar els ossos Jeure.

Estirar les cames Anar a passejar per descansar.

Fer diumenge Descansar, fer les activitats pròpies d'un diumenge.

Fer el mandra Gandulejar, estar sense fer res.

Fer un alè Descansar d'una preocupació; quedar descansat, alliberat.

Consultes

Fonts: DIEC2, DCVB, DSFF, GEC, OPTIMOT, TERMCAT

Àrea de descans, àrea de repòs

Espai situat a prop d'una carretera condicionat per permetre als usuaris de reposar sense que els seus vehicles entorpeixin la circulació.

Com es diu *coffee break* en català?

En català, el terme que serveix per designar el descans breu que es fa en el decurs d'un congrés, una sessió de treball, etc., en què es pot oferir algun refrigeri és *pausa*.

Es pot dir *relax* en català?

En registres formals s'utilitzen els substantius *relaxació* i *relaxament* per fer referència a l'acció o efecte de relaxar-se físicament o psíquicament. El mot *relax* s'ha de reservar per a registres familiars o informals. Per exemple: *Zona de relaxació* (en el rètol d'un balneari; registre formal). *Avui no he tingut ni cinc minuts de relax a la feina, no he pogut ni fer un cafè* (registre familiar).

L'endevinalla

Al número anterior preguntàvem què vol dir **venir de l'hort**. La resposta correcta era la **2**. *No estar al corrent del que passa*. El guanyador ha estat Dani Galvez, músic i seguidor de *L'Estenedor*.

En aquest número preguntem què vol dir **fer el dropo**?

1. *Treure la pols, netejar.*
2. *Anar molt de pressa.*
3. *Estar sense fer res.*
4. *Intercanviar una cosa per una altra.*

Per concursar, heu d'enviar la resposta de l'endevinalla a mollet@cpl.cat . La persona que l'encerti i guanyi el concurs tindrà com a premi una **Dona d'Aigua model Per molts anys** feta a l'IMSD.

[Nota sobre el tractament de dades personals](#)

Màrfega de bivac o matalàs aïllant

Peça plana i prima de material flexible, lleuger i aïllant, de forma rectangular i sovint inflable, que s'utilitza per descansar en acampades i bivacs jaient-hi a sobre.

Curiositat

Descansos també al calçat!

Descans, descansos Bota còmoda i resistent a les baixes temperatures que s'utilitza abans o, sobretot, després de practicar un esport d'hivern.

Webs

 Els Carpats o els *Càrpats? Montreal o *Mont-real? Chicago o *Xicago? Viatgeu amb el **Nomenclàtor mundial**, recull de noms i topònims d'arreu del món. IEC.

 Lliçà d'Amunt o *Lliçà de Munt? Lliçà de Vall o *Lliçà d'Avall? **Nomenclàtor oficial de toponímia major de Catalunya**. Més de 65.000 noms de lloc de Catalunya. ICGC.

 NOVETAT! Diccionari essencial de la llengua catalana (DEIEC), nou diccionari en línia publicat per l'IEC.

Estar de vacances o ser de vacances?

Estic de vacances (i no *soc de vacances*). Es fa servir el verb *estar* (i no *ser*) en les oracions en què l'atribut va introduït per una preposició, expressa un estat fruit d'un canvi o procés i no té valor locatiu.

Tenir l'os bertran

L'os *bertran* és una altra denominació de l'os *sacre*, que segons el DIEC és l'os de la columna vertebral propi de l'ésser humà, constituït per cinc vèrtebres soldades entre elles, que forma la part posterior de la pelvis'. Però en sentit figurat s'usa també per indicar 'mandra, peresa', per exemple en les frases fetes *fer-li mal l'os bertran* o bé *tenir l'os bertran* (o simplement *tenir l'os*), tenir mandra.

D'on ve aquesta expressió? Joan Amades ens explica que «hi hagué un famós herbolari barceloní anomenat Bertran, que descobrí que la mandra era produïda per una inflamació de l'espina, la qual podia ser guarida amb uns pegats fets a base d'unes herbes que ell venia. Segons el tal herbolari, els peresosos podien esdevenir actius i laboriosos. El descobriment fou pres en broma i el nom de l'herbolari s'estengué a l'os que ell creia que produïa la mandra i a la mandra mateixa».

Fonts: Rodamots i *Refranyer català comentat*.

Galvana, pigrícia

Peresa.

Fraseologia per mandrejar o ser peresós

- *fer el gos*
- *fer el gandul*
- *gratar-se la panxa*
- *fer el manta*
- *haver-lo mossegat el gos d'en Mandra*
- *ser més gos que el gos d'en Pandorga*
- *tenir el llangardaix amarrat a l'esquena*

Descanseu molt!

Ens retrobarem el setembre!